

Nr 96.

Av herr Magnusson i Skövde m. fl., om införande av vissa tillägsbestämmelser i § 40 förordningen om kommunalstyrelse i stad.

I kungl. förordningen om kommunalstyrelse i stad lyder nu § 40 första stycket, sålunda: »Stadsfullmäktige må ej ärende företaga eller däri besluta, där icke minst två tredjedelar av ledamöternas hela antal är tillstädes — — —». Och i andra stycket av samma paragraf lyda bestämmelserna sålunda: »Ordförande eller ledamot, som utan anmält, av fullmäktige godkänt förhinder från sammanträdet sig avhåller, skall böta till stadens kassa två riksdaler riksmünt och dubbelt så mycket, om sammanträdet måste, i anseende till de närvarandes fåtalighet, inställas eller upplösas».

Första stycket i denna paragraf avviker från såväl de motsvarande bestämmelserna beträffande kommunalstyrelse i Stockholm som ock den (i förevarande fall) långt senare tillkomna förordningen om kommunalstyrelse på landet, där i båda fallen »flera än hälften» ansetts vara ett för lagligt besluts fattande kvalificerat minimum.

Beträffande särskilt kommunalstyrelsen i Stockholm har dr Konrad Hagman i sina kommentarer till kommunallagarna (pag. 301) i fråga om »två tredjedelar» bl. a. berört den eventualiteten, att »föreskriften ger tillfälle till obstruktion», enär nämligen »medlemmar, som önska hindra eller fördröja ett ärendes behandling, kunna, då ju bötesansvaret icke verkar vidare avskräckande, vinna sitt syfte genom att gång på gång utebliva från sammanträdena eller före en frågas avgörande därifrån avlägsna sig i så stort antal, att de kvarvarande lagligen äro förhindrade att fatta beslut.»

Vad dr Hagman (år 1911) synes hava befarat för Stockholms vidkommande, har emellertid kommit att, om också hittills veterligen endast i ett, men i stället — och kanske just därför — så mycket mera uppmärk-

sammat fall bli verklighet i en mindre landsortsstad. Det därvid gjorda försöket, som ursprungligen inriktade sig på en oktrojfråga, men även kom att vedervåga lagligheten av den stadens budget, som skulle fastställas för 1922, hade den önskade framgången på grund av det förhållandet, att så stort antal ledamöter av stadsfullmäktige uteblevo vid två på varandra följande sammanträden, att de närvarande ej voro beslutningsmässiga. En annan anledning till vidtagande av åtgärder mot här berörda obstruktion torde ock vara för handen i det förhållandet, att partibanden inom även de kommunala representationerna synas bli allt hårdare åtstramade, i följd varav formliga partibeslut om obstruktion ej lära vara uteslutna. En målmedveten och hänsynslös »politik» från representanter för någon betydande del av ett samhälle kan ock genom att göra bruk av en kvalificerad minoritet sabotera ett eller flera stadsfullmäktigesammanträden och såmedels använda en — om ock illegitim — utväg såsom påtryckningsmedel för ernående av lokala fördelar, åt vilka den beslutande myndigheten eljest icke skulle kunnat förmås att giva sitt samtycke.

De nu lagstadgade minimiböterna verka för här ovan omnämnda eller ponerade fall föga avskräckande. En betydande förhöjning av dessa böter — med skärpning vid iteration — föreligger därför närmast som en framkomlig utväg.

Ett annat spørsmål blir i detta sammanhang, huru förfaras skall vid stadsfullmäktigesammanträde, där i lag föreskrivet beslutningsmässigt minimiantal ledamöter icke är tillstädes.

Minskningen av de beslutningsmässigas antal från två tredjedelar till »flera än hälften» är därvid ett regulativ, som torde ligga närmast till hands. För sådana fall, som här relaterats eller befarats, synes den utvägen ligga nära till hands, att de frånvarande finge nöja sig med de närvarandes beslut, d. v. s. att ett, under iakttagande av laga former, sammankallat sammanträdes beslut finge anses giltiga, oberoende av antalet frånvarande och obstruerande ledamöter.

Med hänvisning till vad här ovan anförts hemställes därför vördsamt,

att § 40 i nu gällande förordning om kommunalstyrelse i stad erhåller sådana tilläggsbestämmelser, att 1:o planmässigt uteblivande från stadsfullmäktigesammanträde i avsikt att hindra beslutsfattande bestraffas med verksammare böter, än nu är förhållandet, samt att

2:o då sådant uteblivande uppenbarligen föreligger, de vid sammanträde närvarande må vara beslutsmässiga, så snart minst hälften av antalet ledamöter äro tillstädes, samt att vederbörande utskott måtte formulera de ändringar i lagtexten som av ett bifall till dessa yrkanden betingas.

Stockholm den 21 jan. 1922.

Karl Magnusson
i Skövde.

Carl Arv. Andersson.

Emil Bengtsson.
